

## KRAMEROVA TEOREMA

Neka je dat kvadratni sistem linearnih jednačina

$$\begin{aligned} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n &= b_1 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n &= b_2 \\ &\vdots \\ a_{n1}x_1 + a_{n2}x_2 + \dots + a_{nn}x_n &= b_n, \end{aligned}$$

gde su  $x_i$  ( $i = 1, \dots, n$ ) nepoznate, a  $a_{ij}$  i  $b_i$  ( $i = 1, \dots, n$ ,  $j = 1, \dots, n$ ) dati elementi polja  $F$ . Neka je  $A = [a_{ij}] \in M_n(F)$  matrica sistema,  $D = \det(A)$  njena determinanta i za svako  $i \in \{1, \dots, n\}$  neka je  $D_{x_i}$  determinanta dobijena iz  $D$  zamenom  $i$ -te kolone kolonom slobodnih članova, tj.

$$D = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{vmatrix}, \quad D_{x_1} = \begin{vmatrix} b_1 & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ b_2 & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ b_n & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{vmatrix}, \dots, D_{x_n} = \begin{vmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & b_1 \\ a_{21} & a_{22} & \dots & b_2 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & b_n \end{vmatrix}.$$

Tada:

- (i) Ako je  $D \neq 0$ , onda sistem ima jedinstveno rešenje  $(x_1, \dots, x_n) = (D_{x_1}/D, \dots, D_{x_n}/D)$ .
- (ii) Ako je  $D = 0$  i  $D_{x_i} \neq 0$  za bar jedno  $i \in \{1, \dots, n\}$ , onda sistem nije saglasan.
- (iii) Ako je  $D = D_{x_1} = \dots = D_{x_n} = 0$ , onda je sistem neodređen (ili je nemoguć ili ima beskonačno mnogo rešenja, što treba dodatno ispitati).

POSLEDICA. Kvadratni homogen sistem ima netrivialna rešenja akko  $D = 0$ .

### ZADACI

1. Rešiti sistem linearnih jednačina

$$\begin{aligned} x + y + 2z &= -1 \\ 2x - y + 2z &= -4 \\ 4x + y + 4z &= -2 \end{aligned}$$

2. U zavisnosti od realnih parametara ispitati saglasnost sledećih sistema linearnih jednačina i rešiti ih:

$$\begin{aligned} (a) \quad & \begin{aligned} x + ay + z &= -1 \\ 2x - ay + 2z &= -4 \\ bx + y + 4z &= -2 \end{aligned} \\ (b) \quad & \begin{aligned} a^2x + 3y + 2z &= 0 \\ ax - y + z &= 0 \\ y + 4z &= 0 \end{aligned} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (c) \quad & \begin{aligned} ax + by &= c \\ cy + az &= b \\ cx + bz &= a \end{aligned} \\ (d) \quad & \begin{aligned} ax + y + z + u &= 0 \\ x + ay + z + u &= 0 \\ x + y + az + u &= 0 \\ x + y + z + au &= 0 \end{aligned} \end{aligned}$$